

FELADATOK

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2026. május 18.

Csapat:.....

I. VÉG ÉS KEZDET

Ebben a feladatban olyan összetett szavakat kell gyűjtenetek, amelyek előtagja az első betűvel végződik, utótagjuk pedig a második betűvel kezdődik. Próbáljatok minél több összetett szót gyűjteni. Minden szó egy pontot ér!

MINTA: tb – kertbarát, testbeszéd, hitbuzgó

1. **kl:**
.....
2. **ksz:**
.....
3. **lk:**
.....
4. **lr:**
.....
5. **mp:**
.....
6. **rk:**
.....
7. **mv:**
.....
8. **lv:**
.....
9. **tk:**
.....
10. **tm:**
.....

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2026. május 18.

Csapat:.....

II. SZÓEGYENLET

Amennyiben helyesen megfejtitek a szóegyenlet egyes meghatározásait, megoldásul 15 szlovákiai magyar település nevét kapjátok.

Figyelem! A 4 leggyorsabb csapat plusz pontot kap. 1. csapat- 4 pont, 2. csapat- 3 pont, 3. csapat- 2 pont, 4. csapat – 1 pont.

MINTA: TETŐFEDŐ ANYAG + NITT = NÁDSZEG

NÁD + SZEG

1. bírósági ügy + igekötő + személyes névmás =
..... + +
2. nem fő + ételízesítő + vágja a kenyeret =
..... + +
3. tag + kötőszó =
..... +
4. tejtermék + kicsinyítő képző =
..... +
5. egyházfő + friss + erőd =
..... + +
6. beszélőszerved + gyümölcsös =
..... +
7. kis kunyhó + szőrös arcú =
..... +
8. apró + nem régi + település =
..... + +

9. kavics + átjáró + meghódított terület =

..... + +

10. vágóeszköz + férfinév =

..... +

11. tanuló régiesen + melléknévképző =

..... +

12. kutya + kérdőszócska + ábécé 6. betűje =

..... + +

13. testrésze + többes szám jele =

..... +

14. tüzel + szláv nemzet neve utolsó betűje nélkül =

..... +

15. színtelen ital + égtáj =

..... +

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2026. május 18.

Csapat:.....

III. ÖSSZE – VISSZA

Az alábbiakban ismert közmondások szavait fordítottam meg, és kevertem össze. A ti feladatotok rendbe rakni az összevissza dobált betűket és szavakat.

MINTA: nyara ima liknyéf dnim men

MEGOLDÁS: Nem mind arany, ami fénylik.

1. nav sigém a gyén kanól abál kiltobgem

Megoldás:

2. nátuza bbőle za a desze devleny nojráj

Megoldás:

3. llek a ój si kanrob régéc

Megoldás:

4. táf tto a killuh loha kangáv cságrof

Megoldás:

5. ój trem men inasztáj a tegégem lezzűt

Megoldás:

6. en a erőle lágyi evdem erérőb

Megoldás:

7. agam eleb ika kise sá kansám temrev

Megoldás:

8. mes a távasz kenkeregy itré ajnya amén

Megoldás:

9. tój za sziv etré leggödrö gyét ablokop

Megoldás:

10. gem men gye sádud ték réf nabádrács

Megoldás:

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2026. május 18.

Csapat:.....

IV. ÁLLATOK A FŐNEVEKBEN

Milyen állat illik a főnév belsejébe? A vonalak a betűk/betűjegyek számát jelölik.

MINTA: ZS E B Ó R A

1. É H _____ Á L
2. E _____ F A
3. B _____ T A T Ó
4. M _____ Z É S
5. K O _____ S Á G
6. K U G _____ B A
7. L E _____ Á S
8. F _____ S É G
9. R Ó _____ L Á D
10. B E _____ N D E Z É S

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2026. május 18.

Csapat:.....

V. TESTRÉSZEK FELKUTATÁSA

Hány testrészt találtok meg az alábbi szövegben? Felhívom figyelmetek, hogy a betűk sorrendjének felcserélése tilos, az ékezet kitevése, illetve elhagyása szintén! A meglelt testrészt húzzátok alá, majd írjátok ki a vonalra! A ragozott alakban előforduló „testrészek“ nem érnek pontot, viszont a jellel ellátottak igen! Amennyiben többször előfordul ugyanaz a testrész, nem kell kiírnotok csak egyszer!

Az örökké zárkózott Bélus akkor rémült meg életében először – de egyúttal örök öröm is érte. Május volt, szívta a paradís levegőt. Egyszer csak a bükkönyök övezte tó partján gyom, ordítóan hatalmas gyom kötötte le figyelmét, s ujjongó gyereksereg ricsaja, émelyítő konyak szaga áradt a levegőben... Hátrább lépett, s akaratlanul is, muszáj volt észrevennie a vonagló testet... Mögötte bokros kis tér, s az áttekinthető tisztáson gombák szanaszét... Keveset töprengett, magához nyalábolta a gyermeket, s rohant vele, vízparti kagylók roppantak léptei alatt. „Harcolj, kis öreg!” – sugallta neki... Repedt mellényével sem törődve, haszonra sem számítva rontott be az elsősegélyt nyújtó fülkébe... Napok múlva a kajakosoktól értesült, hogy a gyermek szülei személyesen szeretnék megköszönni tettét... Bélus azóta is, amint ajtót csuk, lótfut az emberek elől, s továbbra is csak a növényekkel foglalkozik.

Megtalált testrészek:

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2026. május 18.

Csapat:.....

VI. ANAGRAMMA FOGLALKOZÁSHOZ

Mi a foglalkozásuk az alábbi személyeknek? Mindegyik névből egy-egy foglalkozás rakható ki. A megoldásokat íjátok a vonalra! Minden betű felhasználandó!

MINTA: RÓV NÓRA

MEGOLDÁS: varrónő

1. Tó Pali	_____
2. Pus Kati	_____
3. Nold Reni	_____
4. Tarr Ákos	_____
5. Asvu Tas	_____
6. Főttő Ede	_____
7. Szépt Áron	_____
8. Pézgő Elek	_____
9. Szekt Rezső	_____
10. Ütén Győzi	_____
11. Szález Regő	_____
12. Krövt Ányos	_____
13. Motvos Ernő	_____
14. Gromop Róza	_____
15. Képsémy Ernő	_____

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2026. május 18.

Csapat:.....

VII. CSACSIPACSI

Keressétek meg az alábbi jelzős szerkezetek szinonimáit! A jelzős szerkezetek csak a kezdőbetűikben különböznek egymástól.

Figyelem! A 4 leggyorsabb csapat plusz pontot kap. 1. csapat- 4 pont, 2. csapat- 3 pont, 3. csapat- 2 pont, 4. csapat – 1 pont.

MINTA: vágó törvénytevő

MEGOLDÁS: nyíró bíró

1. elcsenő vadászkutya	Megoldás _____
2. makacs háziszárnyas	Megoldás _____
3. rengeteg tartó	Megoldás _____
4. latyakos település	Megoldás _____
5. nincstelen fiatalember	Megoldás _____
6. terebélyes kalácsféle	Megoldás _____
7. menő halászmadár	Megoldás _____
8. sápadt ravaszdi	Megoldás _____
9. tetszetős állatcsapat	Megoldás _____
10. fogoly gabonanövény	Megoldás _____
11. gömbölyű közterületek	Megoldás _____
12. pert folytató boltos	Megoldás _____

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2026. május 18.

Csapat:.....

VIII. ODA– VISSZA

Számos olyan szavunk van, amely előlről, hátulról olvasva más-más értelemmel bír. Pl. előlről: házasság – hátulról: sajnál. A megoldás: **nász – szán**. Fontos tudnivaló: a kétjegyű betű önmagával azonos akkor is, ha hátrafelé haladsz: **csép – Pécs, nász– szán**. Tehát olyan szavakat kérek megfejtésül, amelyek visszafelé olvasva is értelmesek – idegen szóval palindromnak nevezzük őket.

1. edény – néz: _____
2. sivatagi állat – mókus: _____
3. rengeteg – hímállat: _____
4. végtag – táncmulatság: _____
5. égtáj – földparcella: _____
6. mocsár – férfinév: _____
7. kotor – csúnya: _____
8. a mozgatás szerve – filmszínház: _____
9. fém – maró anyag: _____
10. a jármű ezen gurul – kívánok, óhajtok (valamit): _____
11. adagol – szörny: _____
12. ruhát tisztít – vadon termő, szívós anyagú cserje: _____
13. közterület – mező: _____
14. mogorva, búvalbélelt – falmaradványok: _____
15. mocsár – miákolni, nyivákolni: _____

MEGOLDÁSOK

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2026. május 18.

I. VÉG ÉS KEZDET

Megoldókulcs

Ebben a feladatban olyan összetett szavakat kell gyűjtenetek, amelyek előtagja az első betűvel végződik, utótagjuk pedig a második betűvel kezdődik. Próbáljatok minél több összetett szót gyűjteni. Minden szó egy pontot ér!

MINTA: tb – kertbarát, testbeszéd, hitbuzgó

PONTOZÁS: Minden szó 1 pontot ér.

1. **kl:** nyaklánc, nyakleves, székláb, öröklakás
2. **ksz:** énekszó, derékszíz, gyerekszoba, lélekszám
3. **lk:** halkonzerv, elkap, fölker, célkereszt
4. **lr:** elrág, felriad, szélroham, széjjelrak
5. **mp:** szempilla, szempont, kémper, állampapír
6. **rk:** bőrkabát, térkép, térköz, vérkör
7. **mv:** álomvilág, hatalomvágy, romváros, szemvillanás
8. **lv:** félvér, szélvihar, szélvédő, ökölvívó
9. **tk:** életkor, üzletkötés, füstköd, testközeli
10. **tm:** kertmozi, szentmise, ötméteres, átmegy

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2026. május 18.

II. SZÓEGYENLET

Megoldókulcs

Amennyiben helyesen megfejtitek a szóegyenlet egyes meghatározásait, megoldásul 15 szlovákiai magyar település nevét kapjátok.

Figyelem! A 4 leggyorsabb csapat plusz pontot kap. 1. csapat- 4 pont, 2. csapat- 3 pont, 3. csapat- 2 pont, 4. csapat – 1 pont.

Pontozás: Minden településnév megoldása 1 pontot ér, tehát **15 pont**.

MINTA: TETŐFEDŐ ANYAG + NITT = NÁDSZEG

NÁD + SZEG

1. bírósági ügy + igekötő + személyes névmás = PERBETE

per + be + te

2. nem fő + ételízesítő + vágja a kenyeret = ALSÓSZELI

al + só + szeli

3. tág + kötőszó = BŐS

bő + s

4. tejtermék + kicsinyítő képző = VAJKA

vaj + ka

5. egyházfő + friss + erőd = ÉRSEKÚJVÁR

érsek + új + vár

6. beszélőszerved + gyümölcsös = SZÁDALMÁS

szád + almás

7. kis kunyhó + szőrös arcú = LAKSZAKÁLLAS

lak + szakállas

8. apró + nem régi + település = KISÚJFALU

kis + új + falu

9. kavics + átjáró + meghódított terület = KŐHÍDGYARMAT

kő + híd + gyarmat

10. vágóeszköz + férfinév = KÉSMÁRK

kés + Márk

11. tanuló régiesen + melléknévképző = DEÁKI

deák + i

12. kutya + kérdőszócska + ábécé 6. betűje = EBED

eb + e + d

13. testrésze + többes szám jele = FÜLEK

füle + k

14. tüzel + szláv nemzet neve utolsó betűje nélkül = LŐCSE

lő + cse

15. színtelen ital + égtáj= VÍZKELET

víz + kelet

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2026. május 18.

III. ÖSSZE – VISSZA Megoldókucs

Az alábbiakban ismert közmondások szavait fordítottam meg, és kevertem össze. A ti feladatotok rendbe rakni az összevissza dobált betűket és szavakat.

Figyelem! A 4 leggyorsabb csapat plusz pontot kap. 1. csapat- 4 pont, 2. csapat- 3 pont, 3. csapat- 2 pont, 4. csapat – 1 pont.

Pontozás: Minden jó megoldás 2 pontot ér, vagyis összesen 20 pont adható. Amennyiben félig jó a megoldás, a csapat egy pontot kap.

MINTA: nyara ima liknyéf dnim men

MEGOLDÁS: Nem mind arany, ami fénylik.

1. nav sigém a gyén kanól abál kiltobgem

Megoldás: **A lónak négy lába van, mégis megbotlik.**

2. nátuza bbőle za a desze devleny nojráj

Megoldás: **Előbb járjon az eszed, azután a nyelved.**

3. llek a ój si kanrob régéc

Megoldás: **A jó bornak is kell cégér.**

4. táf tto a killuh loha kangáv cságrof

Megoldás: **Ahol fát vágnak, ott hullik a forgács.**

5. ój trem men inasztáj a tegégem lezzűt

Megoldás: **Nem jó játszani a tűzzel, mert megéget.**

6. en a erőle lágyi evdem erérőb

Megoldás: **Ne igyál előre a medve bőrére.**

7. agam eleb ika kise sá kansám temrev

Megoldás: **Aki másnak vermet ás, maga esik bele.**

8. mes a távasz kenkeregy itré ajnya amén

Megoldás: **Néma gyerekeknek anyja sem érti a szavát.**

9. tój za sziv etré leggödrö gyét ablokop

Megoldás: **Tégy jót az ördöggel, pokolba visz érte.**

10. gem men gye sádud ték réf nabádrács

Megoldás: **Két dudás nem fér meg egy csárdában.**

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő
Nyitra, 2026. május 18.

IV. ÁLLATOK A FŐNEVEKBEN

Megoldókulcs

Milyen állat illik a főnév belsejébe? A vonalak a betűk/betűjegyek számát jelölik.

MINTA: ZS E B Ó R A

Pontozás: Minden jó megoldás egy pontot ér, tehát összesen 10 pont.

1. É H H A L Á L
2. E C E T F A
3. B E M U T A T Ó
4. M E G É R Z É S
5. K O M O L Y S Á G
6. K U G L I B A B A
7. L E N Y Ú L Á S
8. F Ü R G E S É G
9. R Ó K A C S A L Á D
10. B E F E C S K E N D E Z É S

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2026. május 18.

V. TESTRÉSZEK FELKUTATÁSA

Megoldókulcs

Hány testrészt találtok meg az alábbi szövegben? Felhívom figyelmetek, hogy a betűk sorrendjének felcserélése tilos, az ékezet kitevése, illetve elhagyása szintén! A meglett testrészt húzzátok alá, majd írjátok ki a vonalra! A ragozott alakban előforduló „testrészek” nem érnek pontot, viszont a jellel ellátottak igen! Amennyiben többször előfordul ugyanaz a testrész, nem kell kiírnotok csak egyszer!

Pontozás: Minden megtalált testrész 1 pontot ér, vagyis összesen 28 pont

Az örökké zárkózott **Bélus** akkor rémült meg életében először – de egyúttal örök **öröm** is érte. **Május** volt, **szívta** a paradús levegőt. Egyszer csak a **bükkönyök** övezte tó partján **gyom**, **ordítóan** hatalmas **gyom** kötötte le figyelmét, s **ujjongó** gyereksereg ricsaja, émelyítő **konyak** szaga áradt a levegőben... **Hátrább** lépett, s **akaratlanul** is, **muszáj** volt észrevennie a vonagló testet... Mögötte bokros kis **tér**, s az áttekinthető tisztáson gombák szanaszét... **Keveset** töprengett, magához **nyalábolta a** **gyermeket**, s rohant vele, vízparti **kagylók** roppantak **léptei** alatt. „**Harcolj**, kis öreg!” – sugallta neki... **Repedt mellényével** sem törődve, **haszonra** sem számítva rontott be az elsősegélyt nyújtó **fülkébe**... Napok múlva a **kajakosoktól** értesült, hogy **a gyermek** szülei **személyesen** szeretnék megköszönni tettét... **Bélus** azóta is, amint ajtót **csuk**, **lót-fut** az **emberek** előtt, s továbbra is csak a növényekkel **foglalkozik**.

Megtalált testrészek: kéz, bél, orr, köröm, ér, máj, szív, könyök, gyomor, ujj, nyak, hát, kar, száj, vese, láb, agy, lép, arc, epe, mell, has, fül, ajak, szem, csukló, erek, fog

Nyitra, 2026. május 18.

VI. ANAGRAMMA FOGLALKOZÁSHOZ

Megoldókulcs

Mi a foglalkozásuk az alábbi személyeknek? Mindegyik névből egy-egy foglalkozás rakható ki. A megoldásokat írjátok a vonalra! Minden betű felhasználandó!

Pontozás: Minden jó megoldás 1 pontot ér, vagyis összesen 15 pont

MINTA: RÖV NÓRA

MEGOLDÁS: varrónő

1. Tó Pali - **pilóta**
2. Pus Kati - **patikus**
3. Nold Reni - **londiner**
4. Tarr Ákos - **raktáros**
5. Asvu Tas - **vasutas**
6. Főttő Ede - **tetőfedő**
7. Szépt Áron - **pénztáros**
8. Pézgő Elek - **gépkezelő**
9. Szekt Rezső - **szerkesztő**
10. Ütén Győzi - **ügyintéző**
11. Szález Regő - **gázszerelő**
12. Krövt Ányos - **könyvtáros**
13. Motvos Ernő - **mentőorvos**
14. Gromop Róza - **programozó**
15. Képsémy Ernő - **kéményseprő**

Nyitra, 2026. május 18.

VII. CSACSIPACSI

Keressétek meg az alábbi jelzős szerkezetek szinonimáit! A jelzős szerkezetek csak a kezdőbetűikben különböznek egymástól.

PONTOZÁS: Minden jó megoldás 1 pont, tehát összesen 12 pont.

Figyelem! A 4 leggyorsabb csapat plusz pontot kap. 1. csapat- 4 pont, 2. csapat- 3 pont, 3. csapat- 2 pont, 4. csapat – 1 pont.

MINTA: vágó törvénytevő

MEGOLDÁS: nyíró bíró

1. elcsenő vadászkutya	Megoldás: lopó kopó
2. makacs háziszárnyas	Megoldás: nyakas kakas
3. rengeteg tartó	Megoldás: sok tok
4. latyakos település	Megoldás: sáros város
5. nincstelen fiatalember	Megoldás: szegény legény
6. terebélyes kalácsféle	Megoldás: széles béles
7. menő halászmadár	Megoldás: király sirály
8. sápadt ravaszdi	Megoldás: hóka róka
9. tetszetős állatcsapat	Megoldás: nyalka falka
10. fogoly gabonanövény	Megoldás: rab zab
11. gömbölyű közterületek	Megoldás: kerek terek
12. pert folytató boltos	Megoldás: pereskedő kereskedő

Nyitra, 2026. május 18.

VIII. ODA– VISSZA

Megoldókulcs

Számos olyan szavunk van, amely előlről, hátulról olvasva más-más értelemmel bír. Pl. előlről: házasság – hátulról: sajnál. A megoldás: **nász – szán**. Fontos tudnivaló: a kétjegyű betű önmagával azonos akkor is, ha hátrafelé haladsz: **csép – Pécs, nász– szán**. Tehát olyan szavakat kérek megfejtésül, amelyek visszafelé olvasva is értelmesek – idegen szóval palindromnak nevezzük őket.

Pontozás: Minden jó megoldás 1 pont, tehát összesen 15 pont adható. Amennyiben a megoldás egyik része jó, 0,5 pont adható.

1. edény – néz: **tál - lát**
2. sivatagi állat – mókus: **teve - evet**
3. rengeteg – hímállat: **sok - kos**
4. végtag – táncmulatság: **láb - bál**
5. égtáj – földparcella: **kelet - telek**
6. mocsár – férfinév: **láp - Pál**
7. kotor – csúnya: **túr - rút**
8. a mozgató szerv – filmszínház: **izom - mozi**
9. fém – maró anyag: **vas - sav**
10. a jármű ezen gurul – kívánok, óhajtok (valamit): **kerék - kérek**
11. adagol – szörny: **mér - rém**
12. ruhát tisztít – vadon termő, szívós anyagú cserje: **mos - som**
13. közterület – mező: **tér - rét**
14. mogorva, búvalbélelt – falmaradványok: **komor - romok**
15. mocsár – miákolni, nyivákolni: **ingovány – nyávogni**